

Natuur breed

Natuur breed is een netwerk van 33 praktijkbedrijven die aan de hand van een bedrijfsnatuurplan natuurelementen op hun bedrijf aanleggen en beheren. Zij wisselen onderling en met onderzoekers kennis en ervaring uit en proberen zo de inpassing en het beheer van agrarische natuur- en landschapselementen in hun bedrijfsvoering te verbeteren. De bedrijven zijn verdeeld over zeven regio's. De sectoren akkerbouw, bollenteelt, fruitteelt, boomkwekerij en melkveehouderij zijn vertegenwoordigd.

system

innovatie

WAGENINGENUR

For quality of life

Feiten over Natuur breed

Doel

Het netwerk wil een nieuwe systematiek ontwikkelen die het mogelijk maakt natuur- en landschapswaarden op het bedrijf objectief te beoordelen en gericht te verbeteren. De deelnemers doen praktische ervaring op in het beheer en komen gezamenlijk tot verbeteringen daarin. Het netwerk is opgezet als reactie op de beleidswens naar een betere kennisdoorstroming en betere implementatie van kennis en ervaringen over agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

Werkwijze

Bij de start hebben alle deelnemers een bedrijfsnatuurplan opgesteld volgens een nieuwe systematiek. Daarbij is rekening gehouden met het specifieke bedrijf, het omringende landschap en het regionale beleid. Met het bedrijfsnatuurplan kunnen de ondernemers gericht kiezen wat voor natuurelementen zij aanleggen en hoe ze die willen beheren en verbeteren. De deelnemers hebben vervolgens natuurelementen op hun bedrijf aangelegd.

In 2001 is begonnen met akkerbouwbedrijven, in 2002 is het netwerk uitgebreid met andere sectoren. Tweemaal per jaar komen de deelnemers en onderzoekers per regio en sector bij elkaar. Gezamenlijk zoeken zij oplossingen voor knelpunten waar zij in de praktijk tegenaan lopen.

Regelmatig ontvangen de deelnemers een mededelingenbrief met daarin onder andere nieuwe kennis uit andere onderzoeksprojecten. Op regionale open dagen krijgen gericht uitgenodigde andere organisaties en geïnteresseerden informatie over agrarisch natuur- en landschapsbeheer in hun gebied en over de resultaten van het project.

Samenwerking

Het project zoekt waar mogelijk aansluiting bij initiatieven in de streek. In verschillende regio's zijn agrarische natuurverenigingen en provinciale organisaties voor landschapsbeheer direct betrokken bij de werving en begeleiding van deelnemers. Deze organisaties spelen ook een belangrijke rol bij het uitdragen van de resultaten van het project naar de omgeving. Ook gemeentes en waterschappen, loonwerkers en natuurorganisaties worden hierin betrokken.

Informatie

Frans van Alebeek

e frans.vanalebeek@wur.nl

t 0320 291111

i www.syscope.nl

Het praktijknetwerk Natuur breed is onderdeel van de onderzoeksprogramma's Systeeminnovaties plantaardige productiesystemen van Wageningen UR. Het cluster van vijf onderzoeksprogramma's wordt gefinancierd door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Uit het veld

Maaisel goed weggewerkt

Een onderdeel van veel bedrijfsnatuurplannen zijn akkerranden langs watergangen, bosjes en hagen. Deze randen hebben meerdere functies. Ze dienen als buffers voor drift en mest, ze vormen verbindingswegen voor kleine dieren en zijn een schuilplaats voor spinnen en roofkevers die helpen om plagen te onderdrukken. Soms zijn ze bovendien een onderdeel van een wandelpad over het bedrijf.

Het is het beste om deze randen te maaien en het maaisel af te voeren omdat dit de onkruiddruk vermindert en er meer kruiden en bloemen in komen. Ondernemers wisten echter niet goed hoe ze dit maaisel het beste konden verzamelen en afvoeren. De afvoerkosten naar een composteerbedrijf zijn ook aanzienlijk. In een proces van gezamenlijk brainstormen, uittesten en uitwisselen van ervaringen hebben de ondernemers en onderzoekers een goede methode ontwikkeld, die past op het bedrijf. Het maaisel wordt nu van de akkerrand naar de rand van de akker geharkt. Daar blijft het liggen totdat het gewas geoogst is. Bij de eerstvolgende grondbewerking werken de ondernemers het maaisel samen met gewasresten onder. Dit leidt niet tot onkruidproblemen.